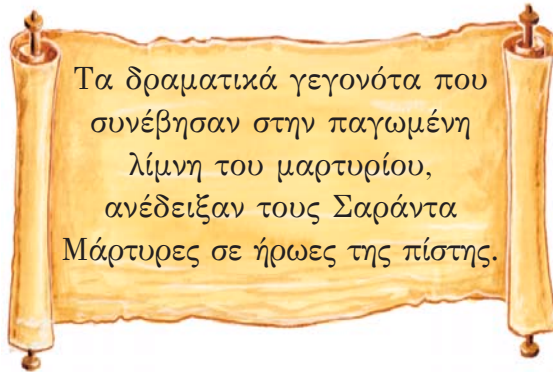

2.3 Οι Άγιοι Σαράντα Μάρτυρες

- A. Οι σαράντα στρατιώτες τίμησαν με το θάρρος τους τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία και με την πίστη τους το Χριστό.
 B. Όταν μαθεύτηκε πως ήταν χριστιανοί, οδηγήθηκαν στη φυλακή, βασανίστηκαν σκληρά, μα δεν δέχτηκαν να προδώσουν το Χριστό και την πίστη τους.

Στρατιώτες της Αυτοκρατορίας, αλλά και στρατιώτες του Χριστού

Σαράντα στρατιώτες υπηρετούσαν το 320 μ.Χ. στη Σεβάστεια της Αρμενίας. Σαράντα ικανότατοι **ιππείς**, έμπειροι στον πόλεμο, φρουρούσαν τα σύνορα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Ο αυτοκράτορας Λικίνιος τους είχε βραβεύσει πολλές φορές για την ανδρεία, τη δύναμη και την παλικάριά τους. Οι στρατιώτες όμως αυτοί είχαν κι άλλα πιο σημαντικά προτερήματα. Είχαν μεταξύ τους ομόνοια, αγάπη αλλά και ταπείνωση, προτερήματα που γεννιόνταν από τη βαθιά τους πίστη στον Χριστό.

Η σύλληψή τους

Αυτή η πίστη, που τους ένωσε και τους έσωσε από πολλές δύσκολες καταστάσεις, μαθεύτηκε στους ανωτέρους τους. Τότε ο έπαρχος Αγκικόλας διέταξε τη σύλληψή τους. Τους υποσχέθηκε αμοιβές και αξιώματα με έναν όρο! Να αρνηθούν την πίστη τους. Εκείνοι δεν δέχτηκαν να προδώσουν τον Χριστό και οδηγήθηκαν στη φυλακή. Βασανίστηκαν, αλλά άντεξαν, γιατί η πίστη τους έδινε μεγάλη εσωτερική δύναμη.

Το μαρτύριο των σαράντα στρατιωτών στην παγωμένη λίμνη. Επάνω δεξιά φαίνεται ο στρατιώτης που δεν άντεξε το μαρτύριο, ενώ αριστερά ο Αγλάιος παίρνει τη θέση του, μαρτυρώντας για το Χριστό (εικόνα από την Ι. Μ. Αγ. Αικατερίνης, Σινά).

Το μαρτύριο και η ενίσχυσή τους από το Χριστό

Οι διώκτες τους αποφάσισαν να τους θανατώσουν. Τους έριξαν γυμνούς στα νερά μιας παγωμένης λίμνης. Το μαρτύριο ήταν φριχτό. Θυσιάζονταν όμως για την αγάπη του Χριστού κι αυτό τους γέμιζε δύναμη! Οι φρουροί, για να λυγίσουν αυτή τη δύναμη της πίστης τους, άναψαν μεγάλες φωτιές γύρω από τη λίμνη. Δεν γνώριζαν, όμως,

ότι ήταν ο Χριστός που δυνάμωνε τους μάρτυρές του. Έτσι, σαράντα άγγελοι φανερώθηκαν, κρατώντας από ένα στεφάνι, έτοιμοι να τους στεφανώσουν. Ένας από τους αγγέλους, όμως, ήταν θλιμμένος. Κάποιος από τους σαράντα στρατιώτες είχε λιποψυχήσει και βγήκε έξω από τη λίμνη για να ζεσταθεί. Δεν άντεξε όμως. Σε λίγο ξεψύχησε. Τότε ένας από τους φρουρούς, ο Αγλάιος, βλέποντας τη δύναμη της πίστης των υπολοίπων, πήρε τη θέση του. Το μαρτύριο κράτησε ως το πρωί κι ελάχιστοι επέζησαν. Αυτούς, δόθηκε η εντολή να τους ρίξουν στη φωτιά. Με αυτόν το φρικτό τρόπο ολοκληρώθηκε το μαρτύριό τους.

Τι σημαίνει για μας η μνήμη τους

Η Εκκλησία γιορτάζει τη μνήμη των Σαράντα Μαρτύρων στις 9 Μαρτίου, δίνοντάς μας την αφορμή να παραδειγματιστούμε από το θάρρος και την αποφασιστικότητά τους, ώστε, εάν χρειαστεί, να μην διστάσουμε να ομολογήσουμε την πίστη μας, μιμούμενοι τη γενναιότητα και την αυταπάρνησή τους.

Βέβαια, σήμερα μπορεί να μην κινδυνεύουμε από τέτοιου είδους φρικτά μαρτύρια. Οι ειρωνείες, όμως, κατά της πίστης μας, όπως και άλλες εχθρικές συμπεριφορές, είναι για πολλούς χριστιανούς ένα είδος μαρτυρίου. Όταν, όμως, αυτές δεν μας νικούν, αλλά αντίθετα επιμένουμε με τις πράξεις και τη ζωή μας να φανερώνουμε πόσο όμορφη είναι η ζωή κοντά στον Χριστό, τότε κι εμείς μαρτυρούμε την αλήθεια του. Δεν είμαστε όμως μόνοι! Όπως τότε ο Χριστός ήταν κοντά στους μάρτυρες της Εκκλησίας του, έτσι και στην περίπτωση αυτή, εκείνος θα ενισχύει τον αγώνα μας!

Εργασίες

1. Τι ήταν αυτό που οδήγησε τους Σαράντα μάρτυρες να θυσιάσουν τη ζωή τους; Υπάρχουν σήμερα αντίστοιχα παραδείγματα τέτοιας θυσίας;

2. Συμπληρώνουμε τη μεσοστιχίδα

- α. Βρίσκονταν σ' εκείνη την πόλη της Αρμενίας.
- β. Πήρε τη θέση ενός από τους Σαράντα.
- γ. Το ..... τους ήταν φρικτό.
- δ. Διέταξε τη σύλληψή τους.
- ε. Ήταν ο Αυτοκράτορας που τους ζήτησε να αρνηθούν την πίστη τους.
- στ. Οι Σαράντα Μάρτυρες είχαν μεγάλη και βαθιά....
- ζ. Η χώρα που έζησαν.

Σ _ _ _ _ _
 _ _ _ Α _ _ _
 _ _ Ρ _ _ _ _
 _ _ _ _ Α _
 _ _ _ Ν _ _ _
 _ _ _ Τ _
 _ _ _ Α _ _ _ _ _

3. Από το δεύτερο κείμενο των παραθεμάτων (Λόγος του Μ. Βασιλείου στους Σαράντα Μάρτυρες), βρίσκουμε τα χαρακτηριστικά που τους κράτησαν ενωμένους και δυνατούς την ώρα του φρικτού μαρτυρίου τους.

Παραθέματα

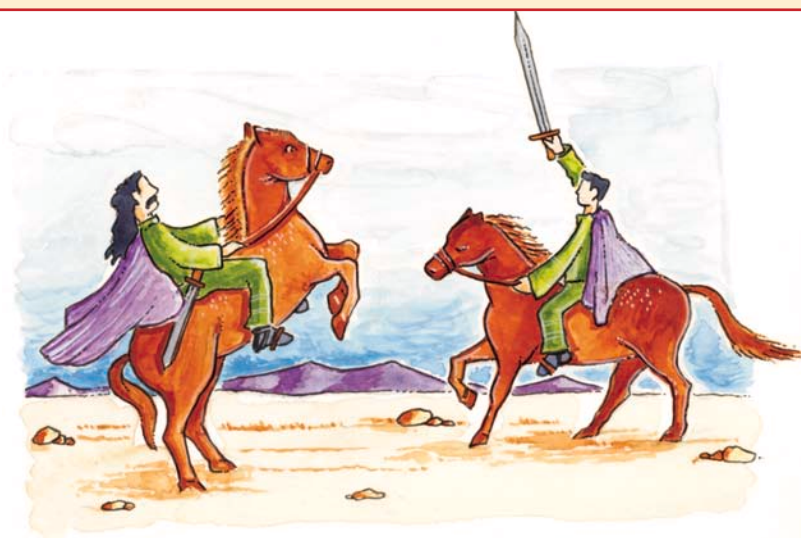
★ Το απολυτίκιο των Αγίων Σαράντα Μαρτύρων
 Θείω Πνεύματι συγκροτηθέντες,
 δήμος ώφθητε τροπαιοφόρος,
 αθλοφόροι Χριστού Τεσσαράκοντα.
 Δια πυρός γαρ και ύδατος ένδοξοι,
 δοκιμασθέντες λαμπρώς εδοξάσθητε.
 Αλλ' αιτήσασθε, Τριάδαν την υπερούσιον,
 δωρήσασθαι ημίν το μέγα έλεος.

Μετάφραση

Αφού συγκεντρωθήκατε με τη βοήθεια του Αγίου Πνεύματος,
 φανερωθήκατε ως ένδοξη ομάδα,
 εσείς οι σαράντα αγωνιστές του Χριστού,
 που λαμπρά δοξαστήκατε, αφού δοκιμαστήκατε από τη φωτιά και το νερό.
 Παρακαλέστε λοιπόν την Υπερούσια Τριάδα,
 να μας χαρίσει το μέγα έλεος και την ευσπλαχνία της.

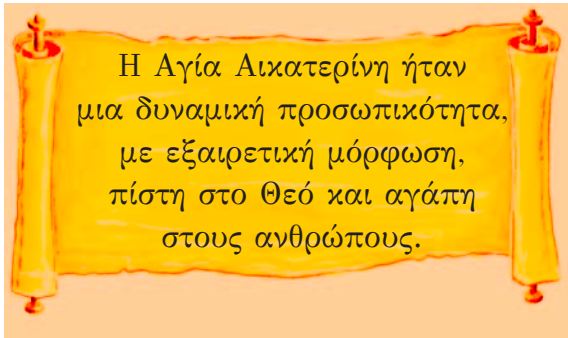
★ Εμείς όμως δεν πρόκειται να θαυμάσουμε ούτε ένα ούτε δύο μόνο, ούτε μέχρι τους δέκα μόνο σταματά ο αριθμός αυτών που τιμούμε. Αλλά σαράντα άνδρες, σαν να είχαν μία ψυχή σε χωριστά σώματα, με τον ίδιο σύνδεσμο και την ομόνοια της πίστης, στις συμφορές, μία παρουσίασαν και την υπομονή και τη σταθερότητα υπέρ της αληθείας όλοι όμοιοι μεταξύ τους. Ίσοι στο θάρρος, Ίσοι και στο μαρτύριο. Γι' αυτό και αξιώθηκαν να πάρουν ισότιμα τα στεφάνια της δόξας... Γιατί αυτό αποτελεί έπαινο στους μάρτυρες, δηλαδή όσοι έχουν μαζευτεί στην Εκκλησία να παρακινούνται και να ενισχύονται για πράξεις αρετής.

(Μ. Βασιλείου Λόγος στους Σαράντα Μάρτυρες, §1)

2.4 Μαρτύριο με εκπληκτική κατάληξη

- Α. Η Αικατερίνη, μεγάλη προσωπικότητα της εποχής της.
- Β. Με τη δύναμη του Θεού κατατροπώνει τους ρήτορες-αντιπάλους της και οδηγεί πολλούς ειδωλολάτρες να πιστέψουν στο Χριστό.
- Γ. Ο μαρτυρικός της θάνατος την ανέδειξε σε Αγία.
- Δ. Το μοναστήρι της στο Σινά είναι για πολλούς αιώνες ιερός τόπος και το προστατεύουν ακόμη και οι αλλόθρησκοι.

«Ας υμνήσουμε την ξακουσμένη νύμφη του Χριστού, την Αγία Αικατερίνη» (εικόνα από την Ι. Μ. Αγ. Αικατερίνης, Σινά).

Ορισμένοι από τους μάρτυρες που έδωσαν τη ζωή τους, για την πίστη τους στο Χριστό, υπήρξαν σημαντικές προσωπικότητες, με πλούτη, δύναμη και μόρφωση. Όταν όμως γνώρισαν το Χριστό, απαρνήθηκαν την κοινωνική τους θέση και την άνετη ζωή τους, για να αφοσιωθούν σ' Αυτόν. Ένα από τα εκλεκτά αυτά πρόσωπα ήταν και η Αγία Αικατερίνη.

Η προσωπικότητα της Αγίας Αικατερίνης

Η Αγία Αικατερίνη ζούσε στην Αλεξάνδρεια και καταγόταν από βασιλική γενιά. Είχε βαθιά πίστη στο Χριστό, αγαπούσε τους ανθρώπους και ήταν ιδιαίτερα έξυπνη και μορφωμένη. Είχε σπουδάσει ρητορική, γνώριζε πολλές γλώσσες και είχε μελετήσει τους αρχαίους Έλληνες ποιητές, σοφούς και **ρήτορες**. Η σοφία και η μόρφωσή της ταίριαζαν αρμονικά με το ήθος και τη σεμνότητά της, προκαλώντας τον θαυμασμό όσων τη συναναστρέφονταν.

Η Αικατερίνη αρνείται να θυσιάσει στα είδωλα

Το 305 μ.Χ. εκδόθηκε από τον αυτοκράτορα της Ρώμης Μαξιμιανό διάταγμα, που υποχρέωνε όλους τους πολίτες να θυσιάσουν στα είδωλα. Όταν επισκέφθηκε την Αλεξάνδρεια για να διαπιστώσει αν οι υπήκοοί του υπάκουσαν στη διαταγή του, του παρουσίασαν τη νεαρή Αικατερίνη, η οποία αρνιόταν να θυσιάσει. Εκείνη, χωρίς να δειλιάσει ούτε μια στιγμή μπροστά στον αυτοκράτορα, ομολόγησε με θάρρος την πίστη της στον Χριστό. Ο αυτοκράτορας οργίστηκε. Την έκλεισε στη φυλακή με ελάχιστη τροφή και νερό για να την εξαντλήσει. Εκείνη όμως δεν λύγισε.